

ջապատում էին նրան եւ նրա վրայ խճի կտորներ էին նետում: Պառաւի հետ կար եւ մի փոքրիկ աղջիկ: Ես իսկոյն ճանաչեցի Զիւբբիին:

Կարծես երազ լինէր այդ, կամ տօթն ու յոգնածութիւնը այն աստիճան գրգռել էին իմ երեւակայութիւնը, որ իմ աչքի առջեւ երեւամ էին խաբուսիկ պատկերներ: Որտեղի՞ց յայտնուեցաւ Զիւբբիին: Իսկ նրանից անբաժան պառաւը անպատճառ Սուսանը պէտք է լինէր: Այո՛, հենց նա էր:

– Զիւբբի՛ն... Սուսանը՛... – բացականչեցի ես զարմացած կերպով եւ դարձայ դէպի Ասլանը:

– Նրանք են... – պատասխանեց նա մի այնպիսի ծայնով, որի մէջ լսում էր ե՛լ ուրախութիւն, ե՛լ խորին մտատանջութիւն:

Երեւում էր, որ Ասլանին եւս ոչ սակաւ զարմացում պատճառեց նրանց անակնկալ յայտնուելը Այգեստանում: Դա առանց մի կարելոր պատճառի չէր լինի:

Մենք շտապեցրինք մեր ձիաներին: Երեխաները, որոնց թւում կային եւ մի քանի հասակաւոր պատանիներ եւս, դեռ չէին դադարել նրանց չարչարելուց: Ես իսկոյն հասկացայ այդ ստահակների զորոնութեան նպատակը: Ես էլ նրանց նման շատ անգամ բոշայ կանանց ետեւից ընկած եմ եղել, երբ նրանք անց էին կենում մեր գիւղի միջով: Գաղտագողի կերպով մօտենում էի եւ կժմտում էի նրանց մարմնի միսը: Թե՛ ես եւ թե՛ իմ ընկերները հաւատացած էինք, որ բոշայ կնոջ մարմինը կախարդական զօրութիւն ունի, եւ եթէ նրա մարմինը մատներով կը ժմտենք, նոյն զօրութիւնը կը հաղորդուի մեր ձեռքին, եւ մեր ձեռքը այնուհետեւ անխոցելի կը լինի ամեն տեսակ զենքի առջեւ, որի հարոածները երբեք չեն ներգործի նրա վրայ, եւ նա միշտ յաջողակ կը լինի կռուի ժամանակ:

Մեր մօտենալը ամենեւին չզսպեց անպատկառ ստահակների յիմարութիւնները: Երբ մեզ տեսան նրանք, կարծես մի տեսակ խրախոյս ստացան եւ, հաւաքուելով միասին, փորձեցին խմբով յարձակում գործել: Այդ միջոցին տեղի ունեցաւ մի շատ սրտաշարժ տեսարան: Փոքրիկ Զիւբբին կանգ առեց, իր սպառնալից դէմքը դարձրեց դէպի խումբը եւ, ձեռքի թէթել գաւազանը բարձրացնելով, ասաց.

– Կանի՛ծե՛մ, եւ դուք ամենքդ քար կդառնաք...

Ես չկարողացայ առանց սոսկալու նայել նրա հրաբորբոք աչքերի բարկութեանը: Փոքրիկ կախարդի սպառնալիքը այն աստիճան ահարկու էր, որ թէեւ երեխաները քար չդարձան, բայց բոլորովին անշարժ մնացին. աղմուկը դադարեց, եւ մի քանի րոպէից յետոյ բոլորը ցրիւ եկան եւ հեռացան: